

MAGYAR LAPOK

XII. évfolyam, 104 (3266) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, Telefon: 12—27.

Uj szakaszába lép a földközi-tengeri háború

A tunéziai ellenállás minden napja egy-egy erődöt és lövészárkot jelentett Európa számára. Felörlő arcvonallá változott a Szovjet számára kubáni hídfő

Rómából jelentik: (MTI) A lapok katonai tudósítói a Tunéziában lefolyt csatát az időnyerés csatájának minősítik és egyöntetűen rámutatnak arra, hogy a 6 hónapi ellenállás lehetővé tette a tengelyhatalmaknak, hogy nagymértékben megerősítsék az európai erőd védelmét.

A Messagero megállapítja, hogy a 6 hónapos tunéziai csata csatlakozott a libiai csatához, amely máris 32 hónap át hátráltatta az angolok földközi-tengeri terveinek megvalósítását. Amikor az amerikai és angol csapatok Észak-Afrikában partraszálltak, a tengely csapatai Franciaországban Korsi-ka megszállásával, valamint tunéziai csapatküldésekkel válaszoltak. Az utóbbi művelet célja az volt, hogy időt nyerjessen Európának bevezetésére erődé való átalakítására. Minden nap, amellyel meghosszabbították a tunéziai ellenállást, egy új erődöt és lövészárkot jelentett az európai népek számára. Megtörténtek a szükséges intézkedések a Földközi tenger szigetein, Olaszországban és a Balkán félszigeten, valamint Dél-Franciaországban a kellő megerősítés érdekében.

Az olasz és német csapatok hősiesen teljesítették kötelességüket, ami abból állt, hogy a végsőkig álljanak ellen. Különösen kitüntette magát a Messe tábornok parancsnoksága alatt álló első olasz hadsereg, amely a tunéziai arcvonal déli szakaszán hosszú időn át feltartóztatta a nyomászó számbeli túlsúlyban levő ellenséget.

Gayda a Voce d'Itáliában rámutat arra, hogy a tengelycsapatok Tunéziában milyen nagy ellenséges fölényrel álltak szemben. A tengelyerők az utóbbi időben úgy aránylottak az ellenséges erökhöz emberben és anyagban, mint 1:10-hez. Annál bámulatnemtöbb tehát, hogy 6 hónapig fel tudták tartóztatni az ellenséget. A földközi-tengeri háború most új szakaszába lép, de az olasz nemzet elszánta magát arra, hogy hajthatatlanul tovább folytatja a harcot a végső győzelemig. Az afrikai csata befejezése még bizonyos előnyöket is jelent, Olaszország most jobban össze tudja vonni erejét, jobban tud takarékoskodni fegyverrel és anyaggal, melyek nincsenek a jövőben kitéve az elsüllyesztésnek. Végül jobban össze tudja szedni erejét a légi és tengeri támadásokra.

Berlini jelentés szerint — mint a Pest írja — a tuniszi hadihelyzetről különösen azt emelik ki jellemzően, hogy a szövetségeseknek az áttörés következtében kialakult új arcvonalak mögött mindenféle sündisznóállásokból

védekező tengelycsapatok maradtak. Ilyen ellenálló szigetek vannak a többi között Djebel Achkelnél, Ferriville-nél és a Tunisz melletti síkság keleti szélén. Este Tebourbát is ilyen sündisznóállásnak említették. Tegnap este arról érkeztek hírek, hogy ezeken a helyeken az angolszász erők támadását kivédtek, de nem kétséges, hogy az állások ellenálló képessége korlátozott, mert kívülről segítségre és pótlásra nem gondolhatnak. Azok a tengelycsapatok, amelyek Bizerta és Tunisz között védekeznek. Porto Farinánál hídfőállászerű ellenállást alakít-

ottak. A tengelyerők zöme azonban a Bone fok földnyelvében foglalt állást, melyet a szárazföld felől elzártak. A 8.ik angol hadsereg támadó hullámai most az Envillelől északra levő tengelyállások ellen nyomulnak. Hatásuk különösen Hamamet irányában érezhető. A Bone félszigeten levő tengelyerők legyőzése a tenger felől a szövetséges erők hajóhada számára a szárazföld felől az erős tüzérség és légierő számára valószínűen nem jelent nagyobb nehézséget, ezért nem látszik valószínűtlennek a hősi ellenállás után a megadás feltételezése sem.

Uj vonalaikban is szívós ellenállást fejtenek ki a tengelycsapatok

Berlinből jelentik: (B. T.) A tengelycsapatok új tuniszi vonala Bizerta és Tunisz elhagyása után pontosabban meg nem jelölt vonalon, Tunisz városától délre a tengerpart mentén húzódik, ahonnan a dombos vidéken át vezet az eredetileg elfoglalt és a 8.ik hadsereggel szemben még most is védett állásokig.

Berlinben rámutatnak arra, hogy a német és olasz csapatok ezen a szakaszon még mindig szervezett és erélyes

ellenállást fejtenek ki. Az ellenség erős támadásai az új arcvonal ellen mind eddig kudarcot vallottak.

Zürichből jelentik, hogy míg Tunisz belsejében csak kisebb-nagyobb elszigetelt csoportok végső harcra várhatnak, addig Tunisztól délre nagyobb német és olasz kötelékek szombat délután óta tervszerű ellenállást fejtenek ki az első brit hadsereg támadóoszlopjaival szemben.

Két légi és öt szárazföldi szovjet hadsereget köt le a kis hídfőarcvonal Kubánál

Berlin. (MTI.) A NTI. jelenti: A kubáni hídfőért dúló súlyos harcokat amelyek mintegy 3 hónapja a keleti hártér gyújtópontjában állanak, egy német haditudósító az egész hadihelyzet szempontjából ismerteti. Szemléltető képet fest a szovjet eredménytelen támadásairól, amelyek emberben és hadianyagban érzékeny veszteséggel jártak a Szovjetre nézve, valamint a német légierő nagy sikereiről. Nem kevesebb, mint 5 szovjet hadsereg áll a védőkkel szemben és a kis hídfőarcvonalon leköti két szovjet légihadsereget is. Azután a tudósítás így folytatódik:

— Az, hogy a szövetségesek minden túlerővel szemben hónapokig helyt tudtak állani, a német gránátosok páratlan bátorságával, valamint a földi és légi haderő példás együttműködésével magyarázható. Német harcigépek százait vetették be egymásután a Szovjet ellen. Különösen április hónapban voltak a kubáni hídfő felett nagyszabású légi harcok. Egész szovjet légiezredekert morzsoltak fel és voltak napok, amikor 70—80, sőt 92 gépet pusztítottak el. Áp-

rilisban a Kubánál összesen 630 repülőgépet lőttek le, ami olyan veszteség, amit még a Szovjet is megérez. Az utolsó napokban újult hevességgel lángoltak fel a szovjet támadások. A tavaszi csata még nem ért véget. A Szovjet gyakran 80—100 páncélost vet be és a német állások elleni kemény rohamokat roppant véres veszteségek ellenére is csak átmenetileg szüneteltetik. A haditudósító azzal a megállapítással zárja le tudósítását, hogy a kubáni hídfő a Szovjet számára valószínűen felörlő arcvonallá változott.

Ausztrália helyzete napról-napra súlyosbodik

Sanghaj. (MTI.) A Stefani Iroda jelenti: Csungkingi hírek szerint Csangkaisiek kormányzatának hivatalos körében nem titkolják esalódásukat amiatt, hogy Csangkaisiek feleségének nem sikerült amerikai utján rávenni a Fehér Házat arra, ohgy sürgős segítséget küldjön Csungking-Kinának, vagy pedig kezdeményezzen valamilyen vállalkozást,

amely alkalmas lenne Csangkaisiek katonai helyzetének megjavítására.

Az Ausztráliából érkező hírek pedig arra vallanak, hogy ennek a földrésznek a helyzete napról-napra súlyosbodik. Az ausztráliai kormány megbízta a miniszterelnököt és Mc. Arthur tábornokot, hogy kérjen sürgősen segítséget Washingtonból, ennek azonban eddig semmi eredménye nem mutatkozott.

72 ÁLDOZATA VAN A FAVIGNANA SZIGET ELLEN INTÉZETT LÉGITÁMADÁSNAK

(Róma. (MTI.) A Stefani jelenti: Favignana sziget ellen intézett ellenséges légitámadás következtében 72 ember halt meg, ugyanannyi megsebesült. A Porto Empedocle elleni légitámadás áldozatainak száma 7 halott, 10 sebesült. Pantelleria elleni támadás alkalmával két ember meghalt, kettő megsebesült.

Továbbra is szünetel a távbeszélő összeköttetés Bulgária és Törökország között

Bern. (Bud. Tud.): Eden újra hosszabb megbeszélést folytatott Sikorszki-val és Racsinszki-vel, a lengyel menekült kormány miniszterelnökével és külügyminiszterével.

Zürich. (Bud. Tud.) A Die Tat ankarai értesülése szerint Törökország és Bulgária között továbbra is szünetel a távbeszélő összeköttetés. Egelőre lehetetlen Törökországból Bulgárián át távbeszélőn érintkezni Európával.

Zágrábból jelentik: (MTI) A belgrádi Donau Zeitung szófiai tudóstója szerint a bolgár sajtó foglalkozik a bolgár-román lakosságcserevel. A román állampolgárságu bolgárok és a bolgár állampolgárságu románok szabad átköltöztetésének idejét november 1-ig meghosszabbították. Az átköltözés mentes minden kényszertől és az átköltözőket az állam kártalanítja.

Méltóságteljesen ünnepelte meg az olasz hadsereg a birodalom napját

Róma. (MTI.) A Stefani Iroda jelenti: Az olasz hadsereg a birodalom és a világon élő olaszok emlékének szánt napot országzserte zajos pompa nélkül ünnepelte meg. Az ünnepségeken kifejezésre jutott az a szilárd elhatározás, hogy az olasz nép ereje végső megfeszítésével küzd a győzelemig. A hadirokkantak szövetségének kezdeményezésére a légitámadásoktól leginkább sújtott városoknak átnyújtották a rokkantságról kiállított okleveleket. A tartományi székhelyeken katonai érdemrendeket osztottak ki a tiszték és katonák között.

Kegyelettel emlékeztek meg az afrikai földön elesett katonákról és a hazájukért életüket áldozott hősök lelki nyugalmáért minden községben misét mondtak. A szónokok valamennyi ünnepségen hangoztatták, hogy minden olasz jelezze: „Visszajövünk!”

Érdekes adatok kerültek nyilvánosságra Magyarország 1942. évi gazdasági helyzetéről

Közel 9 millió táviratot közvetített a posta az elmúlt évben

Budapest, május 10. A Magyar Kir. Központi Statisztikai Hivatal ma hozta nyilvánosságra Magyarország 1942. évi gazdasági mozgalmaira vonatkozó adatait. A munkapiacról szólva megállapítja, hogy a hatósági munkaközvetítés forgalma az előző évhez képest emelkedett. Tavaly 141.825 munkahelyet tartottak nyilván, 17,2 százalékkal többet, mint az előző évben. A munkakeresők számában csökkenés mutatkozott, amennyiben csak 147.443 volt a munkakeresők száma, 19,5 százalékkal kevesebb, mint egy évvel előbb. A munkaközvetítések száma 94.476-ra növekedett, ami 6,7 százalékos emelkedésnek felel meg. A munkabérek az év folyamán az egész vonalon emelkedtek, Budapesten az átlagos béremelkedés 41,2 százalék volt. A legnagyobb béremelkedést a bádgosok érték el, akiknek munkabére 51 százalékkal volt több, mint az előző évben.

Magyarország külkereskedelmi forgalmának értéke 34,5 százalékkal emelkedett. Az értékelkedésnek oka főleg a forgalomban szereplő árucikkek drágulásában keresendő. A behozatal értéke egy esztendő alatt 24,8 százalékkal emelkedett, míg a kivitelnél ennél jóval nagyobb, 43,5 százalékos emelkedést értünk el. Pénzértékben kivitelünk tavaly 220,6 millió pengővel volt több, mint a behozatal. Tavalyi behozatalunk 51,8 százaléka Németországból, 21 százaléka Olaszországból, 2,9 százaléka Svájból és 18 százaléka egyéb országokból származott. Hasonló alakulást mutat kivitelünk is.

Vasutaink hatalmas feladattal birkóztak meg

Vasutainknak is hatalmas forgalommal kellett megbirkóznia. Az elmúlt évek területviszaccatelésai nem jelentették egyben azt, hogy a szükséges mennyiségű gördülő anyagot is visszakaptuk. Ezt a hiányt a MÁV erősebb megterheléssel, részben pedig személyes áruforgalmi korlátozásokkal igyekezett kiküszöbölni. Ennek ellenére a vasuton szállított áruk mennyisége 9,4 százalékkal, 36.906.000 tonnára emelkedett. Az elszállított áruk tonnakilométerénél 17,1 százalékos emelkedés mutatkozott, azaz 6852 millió kilométerrel emelkedett. Tavaly 2.451.000 teherkocsit raktak meg áruval, ami 8,3 százalékos többletnek felel meg. Az egész hálózatán közlekedett vonatokkal befutott út hossza 68.618.000 kilométer volt. Az utasforgalomnál aránylag még nagyobb emelkedést tapasztalunk. A szállított utasok száma tavaly 151.041.000 személy volt, 25,2 százalékkal több, mint az előző évben.

A postaforgalom

A postaforgalomban szintén hatalmas emelkedés mutatkozott. Ez az emelkedés nagyjából annyira, mint a vasuti forgalomé és lényegesen felülmúlja az előző évek forgalomemelkedését. Különösen nagyarányú a csomagküldemények emelkedése, amiben nagy szerepet játszik az a körülmény, hogy vidékről sok élelmiszer-csomagot küldenek a fővárosba. A levélküldemények száma 1.059.592.000 darab volt, ami 24,5 százalékos emelkedés az előző évvel szemben. 1938 óta kerekén 100 százalékkal emelkedett a levélforgalom. A csomagküldemények száma 26.890.000 darab volt, 38,3 százalékkal több, mint az előző évben. 1937-hez viszonyítva ez 200 százalékos

emelkedés. A postautalványok számában 20 százalékos, a feladott pénzküldemények értékében 50 százalékos emelkedés mutatkozott, 21.057.000 postautalványon; 2.537.000.000 pengőt adtak fel. A táviratok száma 8.834.000 darab volt, 29,5 százalékkal több, mint egy évvel előbb. A budapesti helyi telefonbeszélgetések száma 205.289.000 volt, 12,1 százalékkal több, mint az előző év folyamán. Itt az emelkedés nem olyan nagyarányú, ebben azonban közrejátszott az a körülmény, hogy a postai igazgatóság több ízben felezőltette a közönséget, hogy a telefont csak a legszükségesebb esetben vegye igénybe. A helyközi beszélgetéseknél már nagyobb mérvű, 27 százalékos emelkedés tapasztalható, számuk 16.044.000 volt. A távbeszélő főállomások száma 183.289 volt, ami 10,6 százalékos emelkedés. A rádióelőfizetők száma az év végén 781.571 volt, 11,1 százalékkal több, mint az előző esztendőben.

No és az árszínvonal?

Magyarország árszínvonalára a háború nyomta rá bélyegét. A háborús gazdálkodás következtében a termelési tényezők egyrésze nem a polgári fogyasztást, hanem a háborús termelést szolgálja, ezzel a békeévek kereslet-kínálatának megszokott rendje felbomlik. A kormányzat feladata tehát, hogy a nagyobb eltulodásoknak, különösen az árszínvonalnál, elejét vegye. A megtett intézkedések célravezetőek voltak. Mégis az árszínvonal 1942-ben minden vonalon lassan emelkedő irányzatú volt. A nagykereskedelmi index 21,8 százalékkal emelkedett és főleg az ipari anyagoknál érvényesült nagyobb mérvben. Az agrárrolló tavaly erősen kiszélesedett és nyílása 9,1-et tett ki, az előző évi 2,5-tel szemben. Ez annyit jelent, hogy az agrár és ipari áruk fejlődésének színvonala a múlt évben ismételtelen eltávolodott. A mezőgazdasági ipar termékeinek árszínvonalja 23,9 ponttal növekedett. A gyarmatárúk indexénél 25,1 pont a fejlődés. A főbb nyersanyagoknál 14,1 százalékos, a gyártmányoknál pedig 27,7 százalékos volt az év alatt az árnövekedés. A tüzelőanyagok ára 12,5 százalékkal lett drágább.

A megélhetési index lakbérrel együtt 16,4 százalékos drágulást mutat, ami enyhének mondható és kevesebb, mint az előző évi drágulás aránya. Ezekből az adatokból is kiderül, hogy a kormányzat ártartási politikája főleg az elsőrendű árucikkeknek érvényesült. A lakbérnélküli megélhetési index is csak 19,5 százalékos drágulást mutat.

A Magyar Nemzeti Bank forgalma

A Magyar Nemzeti Bank jegyforgalma további jelentős emelkedést mutatott az elmúlt évben. A bankjegy-állomány az év végén 2958,3 millió pengőt tett ki, azaz 49,1 százalékkal többet, mint az előző év végén. A leszámított váltók és értékpapírok összege 2.107.000.000 pengő volt, 76,1 százalékkal több, mint az előző évben, ami természetes velejárója a bankjegyforgalom emelkedésének. Az érckészlet 102,1 millió

volt, 13,2 százalékkal kevesebb, mint az előző év végén. A deviza és valutaállomány kétféle millió pengőre esett le, ami 88,6 százalékos csökkenésnek felel meg. A pénzügyetknél elhelyezett takarékbetétek állaga az év végén 990,4 millió pengő volt, 19,2 százalékkal több, mint az előző esztendőben. A folyószámlabetétek összege 1739,8 milliót tett ki, 28,8 millió pengővel többet, mint az előző évben. A tőzsde tavaly a hosszmoz-

Mozik műsora:

APOLLÓ: A tigrisek ura,
BELVÁROSI: Szervusz Péter,
KORONA: A nőnek mindig igaza van
CASINO: Karosszék.

galmat jelelt mutatta. A hivatalos részvényindex az év végén 264,7 pont volt, 13,4 százalékkal több, mint az előző év végén. Az év folyamán 973,3 ezer darab részvény cserélt gazdát a tőzsdén, ami a hossz ellenére 79,7 százalékos forgalomcsökkenésnek felel meg. Értékben ez 60,9 százalékos csökkenést jelent, mert a forgalmazott részvények értéke csak 213,1 millió pengő volt.

Május 23-án zárja kapuit a Szigligeti Színház

Nagyvárad, május 10. A színházi bizottság ma délelőtt ülést tartott Soós István polgármester elnöke alatt, amelyen a színház évad zárásával és a jövő idény előkészítésével kapcsolatos problémákon kívül számos más kérdést is megbeszéltek.

Putnik Bálint színházgázgató kérte a bizottság hozzájárulását ahhoz, hogy az idei színházi évadot május vége helyett, már május 23-án befejezhesse, mert a színészek kétheti szünetét másként nem tudja biztosítani. Közölte, hogy ezzel a bérlőket nem fogja károsodás érni, mert a 40-ik bérlési előadást a pünkösdi ünnepeken tartja meg amikor két napra visszatér az operett-társulat egy részével s ezáltal egyúttal biztosítja a nagyvárad közönség ünnepi szórakozását is. A színházi bizottság ehhez hozzájárult s így a színház évad május 23-án véget ér.

Az igazgató ezután jelentést tett a jövő évad előkészületeiről. Előadta, hogy a jelenlegi társulattól eddig csak két tagot tudott szerződtetni, mert a színészek és színésznők olyan igényekkel lépnek fel, amelyek teljesítésének kockázatát nem tudja vállalni.

Ehhez a kérdéshez többen hozzászóltak. Arvay Árpád kifogásolta, hogy Putnik Bálintnak az idén két vagy három színészre leszámításával tulajdonképpen nem is volt prózai együttese. Helytelenítette, hogy az igazgató több tehetséges színészt is elengedett a társulat kötelékéből, anélkül, hogy pótolni tudta volna őket. Kérte végül, hogy a színházgázgató a színészek követeléseit a jövő évi szerződés megkötésénél a lehetőségek határáig teljesítse, nehogy a túlzott takarékosági szempontok a társulat színvonalának rovására menjenek.

A színházi bizottságban végül az a felfogás alakult ki, hogy ajánlja a színházgázgátónak, igyekezzék a tagok jogos igényeit kielégíteni, de viszont a tagok se lépjenek fel túlzott követelésekkel, mert a helyáratat a színészek által kért fizetésemelés arányában emelni nem lehet. A bizottság megbizta a polgármestert, hogy egyes esetekben igye-

kezze a fizetésmegállapításban békételen közvetíteni a színházgázgató és a színészek között.

Szabó János különösen a segédzenészek, a kóristák s a technikai és kiszolgáló személyzet fizetésének emelése érdekében szólalt fel s Putnik Bálint ígéretet tett, hogy amennyiben ezek nem a város, hanem a színház alkalmazottai, ő némi fizetésemelést biztosít nekik.

A színházgázgató kérte az évi 10 ezer pengős városi szubvenció felemelését. A prózai társulat megszervezésével kapcsolatban javaslatot tett arra, hogy a város segítse elő irodalmi értékű prózai művek előadását azzal, hogy egy-egy ilyen darab előadását külön, például 1000 pengős támogatással könnyítse meg. A bizottság a javaslat tárgyában nem határozott.

Szoba került a vendégszínházok kérdése. Soós István polgármester annak a felfogásnak adott hangot, hogy a vendégszínházok a helyi társulat teljesítményei iránti érdeklődés rovására mennek, azért ehelyett inkább a társulatot kell megfelelő erővel kiegészíteni. Ugyancsak a polgármester szóval tette a bérlők panaszait s Putnik Bálint ígéretet tett ezek orvoslására. A jövőben, többek között olyan bérleteket is ír ki, amelyekben a vendégszínházok megtekintésének a joga is bentfoglaltatik.

A polgármester ismertette ezután a kultuszminisztérium leiratát, amely elismerőleg nyilatkozik arról, hogy a város lehetővé tette a kolozsvári Opera vendégszínházát. A polgármester javaslatára a bizottság elhatározta, hogy a város kérni fogja a kultuszminisztériumot, hogy ezeket a vendégszínházokat kormánytámogatással segítse elő a jövő színházi évadban, mert a város erre máris 12 ezer pengőt áldozott s e célra újabb összegeket nem tud biztosítani.

Végül hozzájárult a bizottság ahhoz, hogy a Parlamenti díszletek megvásárlásán céljából a kolozsvári Nemzeti Színház szakértőit hívják meg a díszletek értékének felbecsülésére.

Valódi svájci órák **Blóz Zoltánnál** Ezüst dísz tárgyak
Szt János utca 3. sz.

Modern ékszerek készítése és alakítása. Oratokat aranyból, platinából, ezüstből gyönyörű kivitelben készítenek.

Behatolt az ellenség Tuniszba és Bizertába

Példás hősiességgel folytatják a küzdelmet a német és olasz katonák a tuniszi hadszíntér valamennyi szakaszán. Súlyos veszteséget szenvedtek az angolszászok a tuniszi utcai harcokban

Roosevelt 8 pontból álló béketervet szerkesztett

Genf. (MTI.) A Német TI jelenti: Foresto Davis, aki bejáratos a Fehérházba, érdekes részleteket közölt Roosevelt háboru utáni terveiről. Davis egy 8 pontból álló béketervről értesült. Davis szerint Roosevelt háboru utáni terveiben az is szerepel, hogy légítámadásokat intézzen a tengelyhatalmak ellen, ha azok megmoccannak. Roosevelt ellenzi a népszövetség újra való felállítását. Elmondotta továbbá Davis, hogy Roosevelt jól tudja, hogy a tengelyhatalmak legyőzése után Oroszország lesz a legerősebb katonai hatalom Európában. Igen valószínű, hogy a háboru végén csak az Egyesült Államoknak lesz olyan szárazföldi, tengeri és légi-

ereje, amely nagyobb, mint valamennyi országé együttvéve.

Róma. (MTI.) A Német TI jelenti: Az olasz véderő lapja közlése az olasz véderő halottakban és sebesültekben elszünetelt veszteségeit. A zászlók alá hivatott közül a nyugati arcvonalon 935-en haltak meg és 3551 megsebesült, a balkáni hadszíntéren 22.780 halott, 49.826 sebesült, az afrikai harcokban 15.326 halott, 23.588 sebesült, a keleti arcvonalon 6674 halott, 36.303 sebesült az áldozat. — Az olasz hazában 494 halott, 468 sebesült a vesztesége a véderőnek. Összesen 46.693 halott és 113.736 sebesült a vesztesége az olasz haderőnek.

Liszicsanszk és Orel környékén visszaverték a nagy erővel támadó bolsevistákat

Berlin. (MTI.) A Führer főhadiszállásáról közlik a Német TI-vel. A véderő főparancsnoksága jelenti: A kubáni hídfőnél az ellenség folytatta támadásait. Az elhárító harcban csapatunk súlyos veszteséget okoztak a szovjetnek és sok páncélost szétlőttek. Liszicsanszktól északra és Oreltől délre az ellenséget, bár makacsul ellenállt, visszavertük. A légiőrnagy erővel támogatta a hadsereg harcait a kubáni vidéken és éjjel-nappal folytatta támadásait. Szombaton hat saját gép elvesztése mellett 72 szovjet gépet semmisítettünk meg.

A Fekete-tengeren könnyű német haderők egy biztosított karavánból elsüllyesztettek összesen 1800 tonnányi négy hajót. Saját egységeink nem szenvedtek veszteséget.

Tuniszban a német-olasz csapatok

szombaton is hőies ellenállást tanúsítottak a nagy számbeli főlányban támadó ellenséges túlerővel szemben. Bizertától délre fekvő térségben több harci csoport példás kötelességtudással az utolsó töltényig tartotta állásait. Tuniszban harcoló csapataink súlyos utcai harcok után kivonultak a várostól délkeletre fekvő állásokba. Az új állások, valamint a tuniszi déli szakasz elen intézett erős-ellenes támadások meghiúsultak a német-olasz védők elszánt ellenállásán. Sok páncélost kilöttek. A tuniszi partvidék biztosítása során német-olasz vadászok, valamint léghárító ütegek 27 ellenséges gépet lőttek le. Három vadászgép elveszett. Német harci gépek május 8-án reggel nehézbombákkal bombázták Délkelet-Anglia célpontjait.

Heves harcok dultak Tebourbe és Dzsebel Ouzd vidékén

Berlin. (Interinf.) Az Afrikában harcoló német-olasz katonák a tuniszi hadszíntér valamennyi szakaszán példás hősiességgel folytatják a küzdelmet az ellenség nyomaszó türelmével szemben is. — Kétségtelen, hogy az angolszász csapatok több helyen mélyen betörték a tengelyes csapatok állásaiba és úgy jutottak el Tuniszba és Bizertába, azonban átkarolási kísérletük nem sikerült. A tengelynek sikerült a visszavonulást úgy végrehajtani, hogy újabb arcvonalat alkotott egy háromszög alakjában. Ez a legszörvösebb ellenállásra alkalmas háromszög előretolt sündisznó állásaival mintegy hullámtörő szerepet játszik. Tebourba vidékén a tengely csapatai szembeszálltak az ellenséggel. A britek 60 páncélost veszítettek. A német légvédelmi és páncélos elhárító csoportok 34 angolszász páncélost megsemmisítettek. Dzsebel Ouzd vidékén a német-olasz erők megakadályozták egy angolszász támadó kísérletet. A tuniszi hadszíntéren jelenleg az a helyzet, hogy az an-

golszász csapatok az első tömeges rohamok után most igyekeznek a vonalaikban keletkezett űrt kitélni és a terepet felderíteni. A tengely légi kötelékei a Földközi-tengeren karavánok biztosítása közben 27 ellenséges gépet lőttek le. Négy gépünk nem tért vissza.

A keleti arcvonalon a kubáni hídfőnél a bolsevisták egész nap támadtak. Az egyik harcizakason egy német hegyivadász alakulat 16 szovjet páncélost megsemmisített. A kubáni hídfő vidékén négy gépünk elvesztése mellett 47 szovjet gépet lőttünk le. Három gépet a légvédelmi ütegek semmisítettek meg. Német harci kötelékek az Azovi-tenger partján állandóan készenlétben álltak a szovjet partraszállási kísérletek elhárítására. 21 révhajót megsemmisítettünk.

Berlin. (MTI.) A német és olasz csapatok Tuniszban folytatták elkeseredett harcaikat a nem eszükkenő heveséggel támadó ellenséggel szemben — közli a Német Távirati Iroda. Az Ascula-tótól és a Medjerda-folyó-

tól délre több harcsoport még mindig tartja állásait. Tovább délre az eddig Tunisz városában ellenállást kifejtett egységek délkeleti irányban kitértek és felvették az összeköttetést a jobbszárnnyal. A súlyos és az ellenségre igen veszteséges utcai har-

Nagyszabású haditevékenység lángolt fel Honan és Sanszi tartományokban

Sanghai. (MTI.) A Német TI jelenti: A kínai hadszíntéren nagyobb szabású haditevékenység lángolt fel Honan és Sanszi tartományokban. Szombaton a hajnali órákban a japánok elfoglalták Ansiand városát és további támadó hadműveleteket folytatnak Sangte ellen. Sanszi tartományban elfoglalták Matienhent.

Genf. (MTI.) A Német TI jelenti: Newyorkból jelentik: Mc. Arthur, a japán veszélyt olyan fenyegetőnek látta, hogy Washington megkérdezése nélkül két legszorosabb tanácsadóját Washingtonba küldte, mert az eddigi segélykérő táviratok eredménytelenek maradtak. Ez washingtonban kínos meglepetést keltett.

Dr Corrado Ortolani előadása Olaszország afrikai igényeiről

Most az ógyuké a szó, a jövő azonban a győzelmet hozza e

Nagyvárad, május 10.

A Tűzharcos Szövetség székházában vasárnap délelőtt dr. Ortolani Corrado, az olasz kulturintézet nagyváradi lektora tartott előadást „Olaszország és Afrika” címen.

Az előadásnak időszerezését a május 9-i dátum ad, amely nap az olasz birodalom megalapításának immár hetedik évfordulója. E tény leszögezése után az előadó ismertette Olaszország kétségtelen jogait az afrikai szárazföldről. Ennek a jognak történelmi alapjai visszanyulnak a Krisztus utáni második századba, amikor a római birodalom hatalma alatt állott az egész földközi-tengeri medence, a mai Franciaországtól Szíriáig, Spanyolországtól Egyiptomig és Marokkótól Görögorszáig. Ebben az időben más nemzetek, például az angolok még barbár sötétségben éltek.

Olaszország joga afrikai gyarmataihoz földrajzi okokból is kereshető. A Földközi-tenger közepén fekszik, amely három földrészt választ el és egyesít. Közvetlen kapcsolata nincs az óceánnal s így még nyilvánvalóbb joga a földközi-tengeri medencére.

A földrajzi okoknál is nagyobb talán a népesedési ok. Olaszország népfőlélegének természetes befogadó területe az afrikai gyarmat. Eritrea meghódítása és a Libiáért folytatott török-olasz háború közt eltelt harminc év alatt Olaszország lakossága 28 millióról 35 millióra, tehát 7 millióval növekedett. Ez a növekedés még nagyobb az utóbbi 30 évben. A szlovén és más csatolt területeket nem számítva, csak az olasz királyság népessége 10 millióval növekedett és ma eléri a 45 és félmillió lélekszámot. Az olasz nemzet életérének bizonyítéka még az a sok millió olasz, akik külföldön élnek. A je-

cokban a város romhalmazzá vált. A britek a Tuniszból Hammamet felé vezető uton mintegy 60 páncélossal és gyalogsági csapatokkal, utóvédeinkbe ütköztek. Az ujonnan elfoglalt állásokban a brit támadások megtörttek, miközben 24 ellenséges páncéloskocsit elpusztítottunk. A nagy ívben nyugatra előreugró új főarcvonalat, amely Tunisztól délkeletre húzódó hegységre támaszkodik, szintén megtámadta az ellenség, különböző helyeken nyugat és dél felől, azonban eddig ezek az előretörések meghiúsultak az ellenség nagy veszteségeivel. Német és olasz vadászok a számban őket messze felülmúló ellenséggel folytatott légi ütközetekben 22 gépet lőttek le. Légvédelmi gépeink 5 brit gépet lőttek le.

lenlegi háboru kezdetén több mint 9 millió olasz élt külföldön: 3.906.000 Észak-Amerikában, 3.756.500 Dél-Amerikában, 1.268.000 Európában. Ezek közül 962.000 Franciaországban, a többi más földrészekben. Tuniszban 120.000 olasz élt, 50.000 ugynevezett francia származású lakossal szemben.

Az olasz lektor Mussolini szavaival végezte beszédét: „most az ógyuké a szó”. A jelen pillanatban a harc elkeseredettebb, mint valaha, de az olasz nép dicsőséges múltjában bízva, tudja, hogy a régi római sas fog még Afrika fölött lengeni! Az előadó Carducci szavait idézte: „Oh Róma, Oh Olaszország, az ég ki fog derülni a Fórum felett és a dicsőség dalai fognak zengeni a végtelen azúrban”.

Fémszakmunkásokat keres a Magyar Vagon és Gépgyár Rt. Győr: repülőgéposztálya

Ezton hívjuk fel az érdeklődők figyelmét. Számításba jöhetnek lakatos, vasasztergályos, gyalus, marós, furós, villanyszerelő, autógén hegesztő, bádogos, műszerész, kovács, stb. Keresünk felső iparit végzett fémszakos tisztviselőket.

Felvétel esetén a munkavállaló részére ingyen lakás, utiköltség megtérítés.

Jelentkezés folyó hó 11-én délelőtt 9 órától délután 7 óráig és 12-én délelőtt 9 órától délután 4 óráig a Nánási-féle vendéglő helyiségében, Kazinczy-u. 4.

A gyárvezetőség.

Negyven éve szolgálatban álló tisztviselőt ünnepelt a pénzügyi kar

Dr. Nagy Dezső pénzügyigazgató a kitaró és becsületes kötelességteljesítést hangoztatta ünnepi beszédében

Nagyvárad, május 10. A nagyváradi pénzügyi hivatalok május 9-én délelőtt, a pénzügyigazgatóság ünnepi díszbe öltöztetett tanácstermében tartott díszülés keretében ünnepelte meg Várallyi Dezső állampénztári igazgató 40 éves szolgálati évfordulóját.

A díszülésen dr. Nagy Dezső pénzügyigazgató elnökölt és küldöttségileg hívták meg arra az ünnepeltet.

Az ünnepség a Hiszekegy elimádkozásával kezdődött, majd Nagy Dezső pénzügyigazgató üdvözölte Várallyi Dezsőt.

Üdvözlük az ünnepeltet

A pénzügyi pályán megszoktuk már — mondotta beszédében a pénzügyigazgató, — hogy ritkán vannak ünnepnapjaink. A mi pályánk nem a paradés, de az áldozatos hazaszeretetre hívott el bennünket. Aki erre a pályára lép, annak számolni kell azzal, hogy élete a küzdő hétköznapok szürkeségében fog eltelni és ritkán lesznek ünnepnapjai.

Most mégis megáll kezünkben a toll, úgy érezzük, hogy most ránk is az ünnepelés napja virradt. A 40 éven át becsületesen végzett munka ül ünnepet ma, az a munka, mely sohasem követelt elismerést, az a munka, mely ünnepelés sohasem hívta fel magára az emberek figyelmét, az a munka, mely csak egy vetélytársat ismert el maga mellett: a minden akadályon áttörő kötelességteljesítést.

Várallyi Dezső barátom, ez a nap a Te 40 éven keresztül, szerényen, de becsülettel, nem ünneplések között, de lemondó és békecséggel tűrő áldozatkészséggel, megalkuvást nem ismerő hazaszeretettel végzett munkásságodnak az ünnepe. Ma — talán akaratom ellenére — mégis Téged ünnepelünk, mert az a megbecsülés, az a tisztelet és az a szeretet, mely munkatársaidról rád sugárzik, ezt örömteljes kötelességünknek teszi.

Várallyi Dezső barátom, ez a nap a Te 40 éven keresztül, szerényen, de becsülettel, nem ünneplések között, de lemondó és békecséggel tűrő áldozatkészséggel, megalkuvást nem ismerő hazaszeretettel végzett munkásságodnak az ünnepe. Ma — talán akaratom ellenére — mégis Téged ünnepelünk, mert az a megbecsülés, az a tisztelet és az a szeretet, mely munkatársaidról rád sugárzik, ezt örömteljes kötelességünknek teszi.

A Te pályafutásod olyan volt, mint munkásságod, egyenes vonalú. 40 évvel ezelőtt Ráckeveén kezdted el, Derlakon és Orosházán folytatódott közszolgálatod, míg utolsó állomáshelyül a pénzügyminisztérium a Te kiváló képességeidet figyelembevéve, az ország legnagyobb adóhivatalának, a nagyváradi adóhivatalnak élére állított. A világháborúban 4 évig szolgálatad fegyverrel kezdted hazádat s kiváló érdemeid elismerésül a kardokkal ékesített signum laudist nyerted el. Közszolgálatod hazánk történetének legnehezebb időszakára esik, amikor két világháborúban és e között tönkretett országunk újjáépítésére kellett minden erőnket, minden tudásunkat megfeszíteni és ebben a titáni küzdelemben is becsülettel vetted ki részedet úgy, mint annakidején a harcmezőn.

A Te érdemekben gazdag, 40 éves közszolgálatod végéhez érkezett. Életed e mértföldkövével őszinte, meleg szeretettel szorítjuk meg a Te becsületes munkáskézed. Nem búcsúszunk Tőled, mert a Te kiváló tudásodra, tapasztalásodra és a Te — hála Istennek — töretlen szellemi és testi erőidre a közelebbi jövőnk is szüksége van. A Te munkásságodat ezekben a rendkívüli, élethalál-harcot jelentő időkben nem nélkülözheti hazánk.

Amikor a 40 éves évforduló alkalomával, mint a megyében a pénzügyi igazgatás vezetője, szeretettel köszöntelek, arra kérem az Istent, adjon Ne-

ked erőt, munkakedvet, egészséget, hogy kiváló képességeidet legalább a dicsőséges győzelemig bocsáthasd hazád szolgálatára. Isten szeretettel sokáig éltesse!

A pénzügyigazgató üdvözlő beszéde után a nagyváradi adóhivatalok tisztviselői nevében Benkő Barnabás, Nagyvárad város pénzügyi osztálya és adóhivatala, valamint a város polgársága és külön a városi főispán és a polgármester nevében dr. Gyapay László helyettes polgármester, a pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőség nevében Gyarmathy János számvevőségi főtanácsos, az adóhivatali tisztviselők országos szövetsége nevében Koszternik József állampénztári tanácsos, a közlekedési jegyzők részéről pedig Homplai J. borsai főjegyző üdvözölte a jubiláns köztisztviselőt.

Valamennyi üdvözlő beszédből kicecendült annak a ezeréves, hangtalan, de fáradhatatlan és eredményes munkának az értékelése, amelyet Várallyi Dezső a köz-

érdekében 40 éven át végzett, valamint az a tisztelet és szeretet, amellyel az ő személyét minden oldalról körülveszik.

A beszédek elhangzása után a jubiláns tisztviselő meghatott szavakkal mondott köszönetet az iránta megnyilatkozó szeretetért és méltánylásért s rámutatott arra, hogy a legnagyobb megpróbáltatások között is hazájának szeretete sokszorozta meg erőt és tette számára lehetővé a nehézségek leküzdését. Kijelentette végül, hogy munkásságát továbbra is a köz rendelkezésére bocsátja.

A felemelő ünnepség a Himnusz elénekülésével ért véget.

Értesülésünk szerint a belügyminisztérium nyugdíjba helyezi ugyan Várallyi Dezsőt, de a rendkívüli viszonyokra és a kitünő köztisztviselő töretlen munkarejére és kiváló képességeire való tekintettel továbbra is szolgálatban tartja őt.

Czapik Gyula egri és Grósz József kalocsai érsek

Veszprém és Szombathely püspöksége üresedett meg a kinevezésekkel

Üszentsége XII. Pius pápa Szmeccsányi Lajos egri érsek elhunytával megüresedett egri érseki székre dr. Czapik Gyula veszprémi megyéspüspököt a kalocsai érseki székre pedig Grósz József szombathelyi megyéspüspököt nevezte ki. A két kinevezés az egész magyar katolikuság körében általános örömet váltott ki. A két új érsek életrajzát és pályafutását az alábbiakban közöljük:

Dr. Czapik Gyula, az új egri érsek 1887. december 3-án született régi magyar katolikus palóc családból. Középsőiskolai tanulmányait Szegeden, a piaristák gimnáziumában végezte. Mindenkori tisztja jeles eredménnyel. 1906-ban a csanádi egyházmegyébe lépett be, ahonnan Desseffy püspök a pécsi Pazmaneumba küldötte, ott is szentelték pappá 1910-ben.

Rövid ideig Nákófalván káplánkodott, ahonnan újra Bécsbe ment a Szt. Agostonról nevezett udvari felső papképzőbe. Ugyanott megbízták nagybányai Horthy Miklós, Ferenc József császár és király akkori szarnysegéde gyermekeinek nevelésével. Megszerezte a teológiáj doktorátust, majd visszatért Magyarországra.

Dr. Glattfelder Gyula csanádi megyéspüspök 1913-ban a temesvári teológiára nevezte ki a morális és pásztorális, valamint az egyházzsónoklat tanárává. Ettől kezdve az egyházmegyei központi szolgálat egész előadásorozátát töltötte be; volt kissemináriumi prefektus, nagyszemináriumi tanulmányi felügyelő, szegények ügyvédje, szentszéki ügyész, majd pedig a szeminárium aligazgatója.

Temesváron kezdte meg dr. Czapik Gyula újságírói pályáját is. 1913-ban a Havi Közönlönynek, a katolikus papság gyakorlati folyóiratának lett szerkesztője, amelyet a Papok Közönlönyévé alakított át, Budapestre kerülve pedig az

Egyházi Lapok címmel jelenik meg.

Ugyancsak 1913-ban szerkesztője lett a Die Zeitung című politikai napilapnak. A Délvidék elszakítása Temesvárról érte dr. Czapik Gyulát, majd Budapestre költözött és itt azonnal a Központi Sajtóvállalat kötelékébe lépett, mint az Egyházi Lapok és a Magyar Kultúra szerkesztője. Ekkor vette át a Szív Ujság szerkesztését is, amelyet 1920. október 6-án hétről-hétre nem is szerkesztette, hanem egyszerűen számrol-száma írta.

Budapestben hamar felismerték munkája értékét és egymás után nyerte el a kitüntetések, 1922-ben pápai kamarás lett, 1929-ben, amikor a nagyváradi káptalan Budapestre hozták, XI. Pius pápa a káptalan irodalmi stallumára nevezte ki kanonokká. A következő évben szalócmonostori címzetes apát, 1935-ben pápai prelátus, 1938-ban pedig apostoli protonotárius lett. Ebben az esztendőben tüntette ki a Kormányzó a Magyar Erdemrend középkeresztjével is. A pápa 1939. július 21-ikén veszprémi megyéspüspökké nevezte ki.

Grósz József 1887. december 9-én született a mosonmegyei Féltorony községben. Középsőiskoláinak elvégzése után a papi pályát választotta s elöljárói Bécsbe küldötték ahol a Pazmaneum növendéke volt és ott végezte nagy sikerrel a teológiát. 1911-ben szentelték pappá és Várady L. Árpád akkori győri püspök rövid káplánkodás után berendelte a püspöki irodába, hol előbb levéltáros és jegyző, majd püspöki szertartó lett. 1921-ben Várady püspök utóda Fetser Antal titkárává nevezte ki, 1924-ben pedig a püspöki iroda igazgatója lett. Ekkoriban már Fetser püspök egészségi állapota annyira rosszabbodott, hogy segédpüspök-re volt szüksége és XI. Pius pápa az 1928. december 17-én tartott titkos kon-

zultóriumában Grósz Józsefet ortosai címzetes püspökké prekonizálta és egyúttal győri segédpüspökké nevezte ki. Felszentelését 1929. február 24-én a győri püspöki kápolnában Fetser püspök jelenlétében Serédy Jusztinián bíboros-hercegprímás végezte Virág Ferenc pécsi megyéspüspök és Lányi József tinnini felszentelt püspök segédkezésével. Fetser püspök halála után, mint káptalani helynök kormányozta az egyházmegyét, majd 1932. január 3-án a Szentatya gróf Mikes Jánosnak betegsége miatt történt lemondása után mint apostoli adminisztrátort a szombathelyi püspökség élére állította. 1939. június 19-én lett szombathelyi megyéspüspök.

Dohnányi Ernő és Zathuretzky Ede hangversenye

Rendkívül művészi eseménye volt Nagyváradnak szombaton este. A Református Kulturpalota dísztermében Dohnányi Ernő és Zathuretzky Ede hangversenyezett s a nagyváradi közönségnek a klasszikus zene iránti komoly érdeklődését mutatja, hogy a terem ezúttal is szorongásig megtelt, noha Dohnányi csak a közelmúltban csillagoltatta meg itt esodálatos művészetét, s a helyárok már a jótékony célra való tekintettel sem lehettek mérsékeltek. A közönségnek páratlan művészi élményben volt része. A zenei előadóművészetnek a világviszonylatban is a legelsőik között álló két magyar nagysága valószínűleg búvólethez tartotta hallgatóságát, amely a nagyszerű teljesítmények után szünni nem akaró tapsal és éljenzéssel ünnepelte őket.

HIRDETMÉNY

A hdt. parancsnoksághoz tömegesen érkeznek kérelmek, melyeken a kérelmezők katonai behívásuk elhalasztását, vagy többé-kevésbé indokolatlan polgári foglalkozásukban való ideiglenes meghagyásukat kérik.

Ujlag felhívom a közönség figyelmét arra, hogy a már lefolytatott meghagyási eljárásom eldöntött meghagyásokon kívül, további meghagyásoknak helye nincs.

Minden hadköteles férfinak ki van jelölve az állománytete. Ez az állománytést intézi a hadköteles mindenfélé ügyét. Ő dönt az esetleg beadott kérések felett is. Csak egészen különleges ügyek kerülnek fel döntésre a hdt. parancsnoksághoz s ez esetben is az állománytést véleményezi azokat.

Teljesen céltalan tehát kérésekkel közvetlenül a hdt. p-sághoz fordulni, mert a hadtestparancsnokság azokat minden további nélkül megsemmisíti.

Felleges és céltalan a kérések elintézését levelekkel, kijárókkal befolyásolni. Kijárókat a hadtestparancsnokság nem fogad, a levelek pedig csak a tárgyilagos elbírálást nehezítik meg és a kérelmezőre vetnek rossz fényt.

Kolozsvári hadtest parancsnokság.

Olvassa és terjessze a Magyar Lapokat

Nagy sikert aratott az Erdélyi Párt Váradréti körzetének Kivánság-hangversenye

Dr Gyapay László polgármesterhelyettes mondott ünnepi beszédet

Nagyvárad, május 10. Az Erdélyi Párt váradréti körzete a Népművelési Bizottság kezében az ittlévő sebesült katonák részvételével vasárnap este 7 órakor a Református Kulturházban nagyszabású kivánsághangversenyt rendezett. Az ünnepségen ott láttuk a város számos vezető egyéniségét, közöttük dr Erdélyi Géza postafőigazgatót feleségével, Kortsmáros László országgyűlési képviselőt, dr Gyapay László polgármesterhelyetteset feleségével és még nagyon sok előkelőséget és az első hat sorban a sebesült katonákat.

A műsor a Hiszekeggyel kezdődött, amelyet a Dobó Katica polgári leányiskola énekkara adott elő. Ünnepi beszédet utána dr Gyapay László polgármesterhelyettes mondott megleghangú ünnepi beszédet. Beszédében megemlékezett a magyar honvéd hősiességéről, aki kemény hősiességgel és áldozatkészséggel állja a vallás és kultúrát elseprő bolezvizmus elleni harcot. Üdvözölte ezekben a hősi katonáknak itt megjelent képviselőit, a sebesült honvédeknek, akik vérük hullásával tették bizonyossá a magyar haza

Közel 600.000 pengőt fordított közcélokra 1942. évi feleslegéből az Erdély-részi Hangya

Marosvásárhely, május 10. Május elején tartotta Marosvásárhelyen az Erdély-részi Hangya Központ igazgatósága és felügyelőbizottsága mérlegmegállapító közgyűlést. A gyűlést Korparich Ede felsőházi tag, az igazgatóság elnöke nyitotta meg, akinek bevezető szavai után Jánky Endre vezérigazgató terjesztette elő a szövetkezői központ 1942. évi mérlegét. A mérleg alapján a gyűlés elhatározta, hogy 213.070,44 P-t tagszövetkezeteknek kifizetendő vásárlási visszatérítésre, 130.000 P-t tisztviselők nyugdíjintézetének javára fordít. A mérlegben kimutatott 237.467 P felesleg felosztása érdekében az alapszabályozó tartalkolások és az osztalék kifizetése után az igazgatóság a közgyűlésnek a következő javaslatot szándékozik tenni:

A zilahi református kolégiumnál, a kolozsvári római katolikus gimnáziumnál, a kolozsvári unitárius kollégiumnál, a oskieszterdai római katolikus gimnáziumnál, a székelyudvarhelyi református kollégiumnál és a székelykeresztúri unitárius kollégiumnál tegyen az Erdély-részi Hangya egyenként 5-5000 pengős alapítványt azzal a céllal, hogy ez összegekből szegénysorsu, erdélyi földműves ifjak tanulhasanak. Tanoncotthonok javára 8000 P-t, iskolánkívüli népművelés javára 8000 pengőt, hadiárvaiknak 5000 pengőt, a Kolozsváron felállítandó szövetkezeti tanszék költségeinek részbeni fedezetére 20.000 pengőt irányzott elő az igazgatóság.

A marosvásárhelyi iskolák segélyezéséről ez alkalommal eltekintett az igazgatóság, mert a helybeli iskoláknak eddig is komoly adományokat jutott és ez alkalommal inkább a vidéki tanintézetek segélyezését látta okszerűnek.

iránti ragaszkodásukról. S megemlékezett még a polgármesterhelyettes a magyar édesanyjairól, akiknek ma üljük szerte az országban ünnepét. Ez a magyar anya hozza a legnagyobb áldozatot ma és mindenkor, amidőn gyermekét feláldozza a haza oltárán.

Nekünk pedig ezeket a hősokeket követtünk áldozatos munkával s az áldozatoknak vállalásával kell.

Dr Gyapay László nagyhatású beszéde után a koncert zenekar Kovács Győző vezényletével Kéler Béla Rákóczi nyitányát adta elő, ifj. Biró László pedig mély átérzéssel szavaltá Báthory Gábor: Ne bánts meg soha Anyádat, majd Csurka Péter Várad neves írója egy kedves novelláját olvasta fel. Különös megilletődés fogta el a közönséget, amikor a kis Szabó Ica elszavaltá édesanyja Szabó Gyuláné által írt: Az árva kislány c. költeményét. Az ünnepség első részét a koncert zenekar mű-

sorszama zárta be. A zenekar Biró László vezényletével nagy művészettel előadta Bellini; Norma, Brahms: 5 magyar tánc c. zenedarabokat.

A szünetben dr Erdélyi Géza postafőigazgató kis leányai: Évike és Klárka szerzetessomagokat osztottak ki a sebesült katonák között. Szünet után dr Biró János főgimnáziumi tanár tartott mélyenszántó előadást Anyák a magyar irodalomban címmel. Majd ismét a koncertzenekar Biró László vezényletével Kéler Béla magyar vigjátéknyitányát adta elő. Dr Gedeonné Diésszilágyi Ibolya szavalt meleg érzeléssel saját verseiből. A vonósnyegyes, amelynek tagjai voltak: Biró László, Kiss B. László, Kovács Győző, Schmidt Béla, eljátszotta Lavotta: Szerénád a Tiszaház előtt c. darabját. Harasztos Tibor Moszkonyi Gizella zongora kísérete mellett műdalokat énekelt. Lelkes taps kísérte az éneket.

A nagytehetségű Czeglédy Ica énekművésznő zenekari kísérettel elénekelté Grieg: Solveig dalát és az Orgonavirágzást. Ezután Molnár Mihály Táborfűz c. előképét mutatta be Szabó Erzsébet, dr Harasztos Tibor, Szász Emike.

A szép ünnepség a Himnusszal ért véget.

Kodály Zoltán május 25-én Nagyváradra jön

Nyolc iskola növendékei együttes hangversenyt rendeznek a tiszteletére

Nagyvárad, május 10. Olvasóink még jól emlékeznek arra, hogy az Immaculata Intézet növendékei nagyszabású hangversenyt rendeztek Kodály Zoltán születésének hatvanadik évfordulóján. Eleinte úgy volt, hogy Kodály Zoltán már erre az alkalomra is Nagyváradra jön, azonban betegsége miatt ígéretét el kellett halasztani. A nagyváradi iskolák énektanárai akkor elhatározták, hogy a későbbi időpontban még méltóbb keretet állítanak össze Kodály Zoltán nagyváradi szerepléséhez.

A nagyszabású hangversenyre, amely-

nyet nyolc nagyváradi középiskola növendékei rendeznek erre az alkalomra, május 25-én kerül sor. Az oszálak egymással versengve készülnek a nagy ünnepélyre amelyen maga Kodály Zoltán is megjelenik. A nagy hangversenyt kizárólag Kodály-művek fogják kitölteni s hefejezőképpen egy kánont, amelyet az összes iskolák énekelni fognak, maga a szerző fog vezényelni.

Az ünnepséget, amelynek műsorára még visszatérünk, természetesen a legnagyobb érdeklődés előzi meg.

„Gyergyói bál“ a MANSz vasutas csoportjának rendezésében

Kiváló teljesítményt nyújtottak az előadásban a vasutas műkedvelők

Nagyvárad, május 10. Két ízben is felhívtuk olvasóink figyelmét a MANSz nagyváradi vasutas csoportjának szombati és vasárnapi előadására. Rámutatunk arra is, hogy az előadás társadalmi eseménynek is számít, mivel a szereplőket az egész vasutas társadalom köréből válogatták össze. Az előadás mindkét estén nagy erkölcsi, illetve anyagi sikert is hozott. Szombaton délután a rossz időjárás akadályozott meg sokakat az előadásban való részvételen, vasárnap azonban már a szokott nagyszámban jelent meg az érdeklődők nagy tábora.

Ugy a szombati, mint a vasárnapi előadás sikere azt mutatta, hogy a kiváló műkedvelők Acher Jakab szakavatott rendezése mellett lelkiismeretes munkával készültek fel a nem könnyű operett előadására. Már maga a díszletelés is komoly feladatokat elé állította a rendezést, a színeket azonban mindig szerencsésen állították össze.

A szereplőgárda élén Mészáros Lajosné jeleskedett özv. Bodolay Katalin

nehéz szerepében. Többször kapott méltán nyíltzsinji tapsot kitűnő alakításáért. Andrásy Aliz, Akurátni Mimi és Tiszai Margit Bodolayné három nevelt leányának szerepében nyújtott kiváló. Külön ki kell emelnünk Andrásy Aliz énekszámait. Kellő mértékű meglepetés volt finom, meleg szopránja. Tarnowska Cecília szerepében Fudaly Manyi vitt nagyon sok derűt és élénk színt a darabba. Pompás szubrett ez a kislány! Epizód szerepeiben (Hörömpölyiné és Boris) Boros Józsefné szintén jó volt. De Boris alakját egy kicsit eltolozta Gróza Lajosné, Enyedi Mária, Enyedi Erzsébet, Borbély Mária, Vince Rózsai. Katona Julia jeleskedtek a többi nő szerepekben szép sikerrel.

Domaházy Bálint szerepét Sike Zoltán alakította a töle megszokott rutinál. Minden énekszámát nagyon jó volt. Nagy fejlődést állapíthatunk meg ezen a téren, ennél a kitűnő műkedvelőnél. Rózsáffy Tihamért Kenderessy Szabó Pál jelenítette meg pompás humorérzékkel és nagy eredetiséggel, Béhr Ti-

bor Béni bácsija tökéletes alakítás volt. Kár, hogy olyan vontatottan és elutoltan beszélt néha. Pereszlenyi Gábor szerepében Köteles István mutatkozott be nagyon előnyösen. Jó megjelenése és szép hangja van, csak nem tud vele bánni eléggé. Erdei Mihály ezredese eredeti alakítás volt, ugyszintén Takács Endre őrnagya is. Lajos Ernő, Tamás István és Kiss János azonban kissé mereven mozogtak a színpadon. Anál élénkebb és eredetibb volt Mészáros Lajos őrmestere. Ha nem lett volna annyira hangos akkor még jobb lett volna. Ragyogó Papp Mózes káplár alakját Kiss István a töle megszokott eredetiséggel alakította. Lenkey szándos szerepében Kádár József feltűnő jelenség volt, de egy kicsit egyhangú és merev volt szerepmondása. A köz. huszárok, jurátusok szerepeiben Kenyeres István, Lastofka János, Srády Mihály, Szabó Károly, Mányi István, Oláh Lajos, Éles Imre, Galló András és Kiss János jók voltak. A sugás tisztjét Akurátni Andrásné nagy hozzáértéssel látta el. Vince László vezetésével a zenekar kitűnő kíséretet szolgáltatott az előadásához.

A vasárnap előadás egyik felvonás-észületében Balaázs Zsigmond tanítónő képezdeji tanár nagyhatású ünnepi beszédben emlékezett meg Zrinyi Ilona születésének háromszázéves fordulójáról. Vele együtt jelent meg az előadás Vidor József népművelési titkár és Köntés Béla unitárius lelkész. Mindkét előadásban ott voltak a vasutas társadalom vezető egyéniségei, élükön Laky Kálmán állomásfőnökkel és nevével, Saly József alműhelyfőnökkel és nevével, Erdélyi forgalmi főnökkel és nevével, Kelemen Ferenc helyettes áll főnökkel és nevével, Tóth Lajos főintéző és nevével, Fiasz János intéző, Halmay Albert főtiszt.

Az előadás nagy sikere azt a gondolatot vetette fel, hogy megismétlésével nagyobb színpadon és nagyobb közönség előtt foglalkozni kell.

Felhívás a birkatartó gazdákhöz

Nagyvárad thj. város polgármesteri hivatala, Gazdasági ügyosztály 11.152—1943. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

A m. kir. Iparügyi Miniszter úr 16.000—1943 számú rendeletére való hivatkozással a birkanyras idejét május hó 20-tól június hó 15-ig terjedő időben állapítom meg.

Felhívom a birkatartó gazdák figyelmét, hogy fenti rendelet értelmében a nyírás napjától számított 3 nap alatt a lenyirt gyapjunkészletet a gazdasági ügyosztályon (városháza, II. em. 26.) tartoznak bejelenteni, mivel a gyapju forgalma szabályozva van és egyedül a Futura vásárolhatja fel.

A bejelentést a juhtartó gazdák a rendeletben előírt bejelentő lapon kötelesek megtenni, erre való tekintettel felhívom Nagyvárad város területén lévő juhtartó gazdákat, tekintet nélkül arra, hogy a juhuk a tél folyamán is Nagyvárad város területén vannak, vagy másutt, de ha a legelő idején alatt a város területén tartózkodnak, hogy folyó hó 13-ig a bejelentőlapok átvétele végett jelentkezzenek a gazdasági ügyosztályon a hivatalos órák alatt.

Aki ezen felhívásnak nem tesz eleget, kihágást követ el és 6 hónapig terjedhető elzárással büntetendő.

Klemens Rezső s. k. gazdasági tanácsnok

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
SZABADSÁG-UTCA 5 SZÁM.
Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 38.40,
félévre 19.20, egy óra 3.20 pengő.
Postatakarékpénztári csekk számlánk
száma: 72.301.

Kéziratokat nem adunk vissza.

DR. PAÁL ÁRPÁD EGÉSZSÉGI ÁLLAPOTA JAVUL. Megírtuk már, hogy dr. Pál Árpád képviselő, lapunk fő-szerkesztője Budapesten súlyosan megbetegedett. A beteg állapotában most örvendett a javulás állott be. Szerkesztőségünk a következő táviratot kapta leányától, Anikótól: „Édesapám a Rókusban megpihent. Életveszély pillanatnyilag nincs. Orvosai biztatnak.” Dr. Pál Árpád egészségi állapotának javulása széles körökben általános örömet váltott ki.

Franco folytatja körútját. Algeriából jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Franco tábornok május 9-én délelőtt Malagában a spanyol munkások új üdülőterületét tekintette meg, majd tovább utazott Almeriába, ahol viharos ünnepeléssel fogadták. Diszemenetben vonult el előtte 20.000 fallangista és az Almeriában állomásozó helyőrség.

ELŐADÁS A TŰZHARCOS OTTHONBAN. Dr. Olasz Vilmos, iparkamarai főtitkár f. hó 13-án, csütörtökön este 7 órakor a Tűzharcos Otthonban előadást tart „Triánoni Magyarország” címmel.

Tízéves jubileumát ünnepelte a pécsi szociális gondolat megvalósulása. Pécsről jelentik: (MTI) A pécsi szociális gondolat tízéves jubileuma alkalmából az országos szociális felügyelőség vasárnap országos kongresszust rendezett Pécsen, amelynek ülésén Kádár Levente belügyi államtitkár, az országos szociális felügyelőség ügyvezető elnöke is résztvett. A kongresszus ülése után a Széchenyi téren ezer főnyi diák kar magyar népdal hangversenyt rendezett, amelynek örösi sikere volt.

KÖZGYŰLÉST TARTOTT A KERESZTÉNY IPAROSOK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGE. A MOT. jelenti: A Keresztény Iparosok Országos Szövetsége vasárnap délelőtt tartotta rendes évi közgyűlését, amelyen résztvett Bornemessza Géza iparügyi miniszter is.

Tunisz főhelytartója megérkezett Vichybe. Vichyből jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Illetékes helyről szerzett értesülés szerint Esteva tengerangy Tunisz helytartója megérkezett Vichybe.

MANNERHEIM VISSZATÉRT FINNORSZÁGBA. Helsinki. (MTI) A NTL. jelenti: Mint az állami tájékoztatóhivatal közli, Mannerheim tábornagy Svájcban, ahol rövid ideig üdült, vasárnap visszatért Finnországra.

Megkezdődtek a Jeanne D'Arc ünnepségek Vichyben. Vichyből jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Vasárnap kezdődött meg Vichyben a Jeanne D'Arc francia nemzeti hősné ünnepsége. A hősi emlékműnél tartott megemlékezésen résztvett Petain tábornagy is.

KITÖRÉSEL FENYEGET POPOCATEPL. Stockholm. (MTI) A NTL. jelenti: Mint a Svédzka Dagbladet jelenti, Mexikóbeli a Popocatepl tűzhányó kitöréssel fenyeget, ami a mexikói fővárosban nagy izgalmat keltett. A tűzhányó legutóbb kétszáz évvel ezelőtt tört ki. Mostani kitörése kétféle ember életét veszélyezteti.

Székesegyház restaurálás Nápolyban. A nápolyi székesegyház szép homlokzatát nemsokára az oldalsó tornyok restaurálásával egészítik ki. A polgármester a város nemes hagyományainak szellemében fogadalmat tett Nápoly védőszentjének: a Szent Szűznek és Szent Januáriusnak, hogy elvégezteti az érseki templom helyreállítási munkálatait. A homlokzat tehát, amelynek építését a XIV. században kezdték meg, 500 év múlva készül el teljesen.

Kulturfilm a postumiai cseppkőbarlangról. Az olasz filmszínházakban nagy sikere van a „Postumiai barlang” című INCOM-kulturfilmnek, amely a csodálatos barlang mesészerű szépségeit tárja fel. Az évezredek alatt létrejött földalatti csodavilág bemutatása érdekes cselekmény keretében történik, amelynek középpontjában egy a barlangban eltevedt fiatal leányka áll.

Többszáz áldozata van Görögországnak a kommunista bandák garázdálkodásának. Athénből jelentik: (MTI) A görög belügyminiszterium hivatalos jegyzékét tett közzé, amelyben többszáz olyan személy nevét sorolja fel, akiket a kommunista bandák gyilkoltak le. A görög nép nagy felháborodással vette tudomásul a kommunista bandák kegyetlenkedéseit.

Magasszintvonalu sportot nyújtott az NMK-Törekvés országos birkózó versenye

(Nagyvárad, saját tud.) Vasárnap délelőtt rendezte meg az NMK Törekvés a II. osztályu országos birkózó versenyt. A küzdelmek az alábbi eredményeket hozták:
Légsúly: 1. Perei, Nagyvárad; Törekvés. 2. Bökönyi, Makói L. E. 3. Tamási, Szegedi VSE. Pehelysúly: 1. Polonyi, Szolnoki MÁV. 2. Máthé Oroszháza. 3. Balog, Szolnoki MÁV. Könnyűsúly: 1. Kovács Kecskemét. 2. Farkas VMTK. 3. Kenéz, Nagyvárad; Törekvés. Váltósúly: 1. Gyulai, Makói LE. 2. Bihari KMSC. 3. Marisi, Szatmár. Félnehéz: 1. Oroszi,

Hogy lakása hanvlatos bútor MEZEI-nél legyen, szines, modern
Szabadság-utca 12. (Szacsavav-utca 48.) Háló, kombinált és előszobák dióutázzattal is. Előnyös vétel. Konyha újdonaságok.

Büszkén ünnepelte az olasz nép a hadsereg és a gyarmatbirodalom napját. Rómából jelentik: (MTI) A Stefani jelenti: Az egész olasz nép büszkén ülte meg vasárnap a hadsereg és a gyarmatbirodalom napját. A fasiszta párt kijelölt szónokai Olaszország és Afrika címen tartottak beszédet.

MEGEMLEKEZÉS A BOLGÁR HŐSIHALOTTAKRÓL. A MOT. jelenti: A Magyar Tűzharcos Szövetség dísztáborozás keretében emlékezett meg az elmúlt világháboru bolgár hősihalottjairól. Vitéz Takách-Tolvaj József gróf megnyitóját után József királyi herceg tábornagy a bolgár katona kiválóságáról és bátorságáról szól. Toseff Dimitri budapesti bolgár követ köszönte meg az ünnepeget és nagyrabecsülését, valamint a bolgár nép rokoni szeretetét juttatta kifejezésre a magyar néppel szemben. A dísztáborozásról hódoló táviratot intéztek a kormányzóhoz és a bolgár királyhoz.

nélkül annak minőségére, az elsőrendű húrra nézve megállapított legmagasabb árért, 3.80 pengőért árusította üzletében. Ezenkívül indítványozta a kir. ügyész a bizonyítás kiegészítése céljából az érselindi körjegyző és még egy, a kihallgatás során említett tanu kihallgatását. A védelem szintén kérte a bizonyítás kiegészítését és e célból a két érselindi aljegyző megidézését.

A bíróság úgy az ügyezi indítványnak, mint a védő kérelmének helytadott és a főtárgyalást 1943 június 16-ra napolta el, amikor is az eddigi öt vádlotton kívül már Bakó Lajosnak is mint vádlottnak kell megjelennie.

Nagy zöldségfelhozatal volt a hétfői hetipiacon

Nagyvárad, május 10. Mig az utóbbi időben feltűnően gyenge volt a hetipiac forgalma, a kedvező időjárás javulást eredményezett. Hétfőn reggel a jobb időkre emlékeztetően teljesen ellepték a piacot a falusiak és a korai zöldségfélék nagy tömegét kínálták eladásra. Petrezselymet 10 fillérért kínáltak kilónként. Megjelent az idei karalábé és pászmete is. Tekintettel a nagy felhozatalra, különösen a saláta és piros retek ára délre a reggeli árak felére csökkent. Részletes piaci árakat lapunk holnapi számában fogjuk közölni.

Kötelező óvintézkedések a kukoricamoly ellen

A földművelésügyi miniszterium felhívja a gazdaközönség figyelmét arra, hogy a törvényes rendelkezések értelmében a kukoricamoly telelőhernyójának irtása céljából a múlt évi termésből származó kukorica kóróját, csomáját, csutkáját és tuskóját, a megszártásra eltett csalmadát, cirokszárát és cirokszakállt május 15-ig fel kell használni, vagy úgy kell elraktározni (elvermelni), hogy a kukoricamoly pilléje abból ki ne repülhessen és az új kukoricavetést be ne fertőzze. Ezért kerítés, tetőfedés vagy csőszekunyhók építésére is csak egy évvel régebbi kukoricaszárát, cirokkórót szabad felhasználni. E rendelkezések gondos végrehajtását ellenőrzik és ahol mulasztást észlelnek, a kihágási eljárást haladéktalanul megindítják.

Védjük meg cukorrépa- és cukoriparunkat a földibolha pusztítása ellen

A huzamosan tartó szárazság következtében a cukorrépa- és cukoriparunkat a földibolha pusztítása ellen. A termelők cukorrépa- és cukoriparunkat megvédelmére május 30-ig bármely kereskedőnél barnaszénkátrányt szerezhetnek be és pedig kat holdanként 1.5 kg-ig a községi előjáróság, különösen indokolt esetben pedig 3 kg-ig a vármegyei gazdasági felügyelőség egyszerű tanúsítványa ellenében. A termelő az így beszerzett kátránymennyiséget, illetve azt, hogy kitől vásárolta, postai levelezőlapon a M. Kir. Ipari Anyaghivatal Széngazdálkodási osztályához (Budapest, II. Fő-u. 68.) köteles bejelenteni.

Kávéházakban és vendéglőkben kérje Magyar Lapok-at.

Árdrágítók a törvényszék előtt

Nagyvárad, május 10. Gedeon József biharkereszteszi földművest folytatólagosan elkövetett ártülpépés miatt vonta felelősségre a nagyváradit uszorabiróság azt, mert a harmadosban történt kazalásért kapott 18 mázsa és 6 kilogramm réti szénáért métermázsánként 30 pengőt követelt és fogadott el a megállapított 8 pengő 50 fillér helyett. A vádlott és tanu kihallgatása után a bíróság hűnőnek mondotta ki Gedeon Józsefet a vádbeli cselekmény elkövetésében és ezért 6 heti fogházra ítélte. Az elítélt megnyugodott az ítéletben, míg a védő semmisségi panaszt jelentett be a 92. szakasz nem alkalmazása miatt. Az ügyész súlyosbításért felebbezett.

Sándor György, Sándor Demeter, Magda Gábor, Fekete György és Ardelean György érkenézi gazdák szintén árdrágító visszaélés vádjával álltak az uszorabiróság előtt. azért, mert az általuk levágot sertés zsírszalonnáját 3.14 p. helyett kilogrammonként 4 pengőért, húsát pedig, tekintet nélkül annak minőségére, az elsőrangú húrra megállapított legmagasabb árért, kilogrammonként 3.80 pengőért értékesítették. Kihallgatásukkor a vádlottak azzal

védekeztek, hogy ők eredetileg élőszűlyben akarták eladni a sertéseket, de az érselindi községhez azt a tanácsot kapták, hogy hagyják csak otthon a sertéseket, a hentes majd kimegy a házukhoz és levágja és kiméri azokat. Bakó Lajos hentes ki is ment és ő mondta meg az árat is.

Bakó Lajos, akit tanuként hallgattak ki, tagadta, hogy ő mondta volna a vádlottaknak, mennyiért adják el a húst és szalonnát.

Ezzel szemben az egyik szintén tanuként kihallgatott községi esküdt egyezben hallotta az egyik vádlott lakásán, amikor annak érdeklődésére Bakó kijelentette, hogy a zsírnak való szalonnát 4 pengőért, a húst pedig 3.80-ért lehet mérni kilogrammonként.

Dr. Szolnok Jenő kir. ügyész az elhangzottak alapján vádat emelt Bakó Lajos hentes és mészáros, mint felbújtó ellen és egyrendbeli, folytatólagosan elkövetett árdrágító visszaélés vétsége miatt, mert felbújtotta a vádlottakat, hogy a zsírszalonnát és a húst a hatóságilag megszabott árnál magasabban adják el, továbbá, mint önálló tettes ellen azért, mert a sertéshúst, tekintet

SPORT

Diósgyőrön hagyott egy pontot a NAC

A II. félidő 45. percében egyenlített ki a DiMAVAG

A Nemzeti Bajnokság 26. fordulójára ismét szolgált néhány meglepetéssel. Első számú meglepetés a Csepel nagy győzelme a harmadik helyezett Gamma felett, hiszen a legvérmesebb csepeli szurkolók is kiegészítettek volna még mérkőzés előtt a döntetlenben.

A NAC-DiMAVAG eredményét, ha őszinték akarunk lenni, nem vehetjük meglepetésnek, mert jól tudjuk, hogy egy nagycsapat sem uszta még meg szárazon a diósgyőri kirándulást.

A tegnapi eredmények alapján, a meglepetések ellenére sem volt különös változás a bajnoki táblázaton. Az élen továbbra is — 39 és 37 ponttal — felel a Csepel és a NAC szoros bajnokságra törése, a Gamma is eléggé elszakadt már 32 pontjával ettől a versengéstől. Középen a Vasas verő Szolnok ismét elfoglalta a hetedik helyet az Újpesttől — jobb gólarányával. Lent, a sereghajtók sorrendjében semmi sem változott, a versenget szenvedett Törekvés és Szeged kiesése azonban már szinte menthetetlennek látszik.

A tegnapi forduló eredményeit alább közöljük:

DiMAVAG — Nagyvárad AC 3:3 (0:1)

Játékvezető Lenkey, 12.000 néző. A mérkőzés nagy váradai támadásokkal indul, amelyek a negyedik percben eredményre vezettek. Sárvári elfutott a diósgyőri védők mellől és a bal alsó sarokba lö. 1:0. A gól után a DiMAVAG irányítja a játékot, de eredményt nem tud elérni. A 28. percben Füzér átadásából Turbéli lö. 1:1. A 32. percben Fazekas két lépésről felé lö és így elmarad a kiegyenlítés. A második félidőt a diósgyőri támadások vezetik be. Az ötödik percben megszületik a kiegyenlítés. Ónódy kézzel érinti a labdát, a büntető területen belül. A megítélt tizenegyest Fazekas értékesíti. A 12. percben ugyanez ismétlődik meg a diósgyőri kapu előtt. A tizenegyest itt Tóth III. értékesíti. A 18. percben Diósgyőr ismét egyenlít. Füzér szabadrugását Turbéli góllal továbbítja. Most változatos mezőnyjáték folyik. Két perccel a befejezés előtt, a 43. percben Kovács II. ivelt labdáját Károlyi nem tudja fogni. A 45. percben Fazekas fejesével a hazai együttes harmadszor is kiegyenlített. Az eredmény igazságosnak mondható.

Szolnok — Vasas 2:1 (1:0)
Csepel — Gamma 4:0 (1:0)
Haladás — Kispest 2:2 (1:0)
Újpest — Elektromos 4:4 (2:1)
Újvidék — Törekvés 3:2 (3:2)
SalBTC — Ferencváros 2:1 (1:1)
Kolozsvár — Szeged 2:1 (2:0)

Ráértelje a keresztesy inart!

Fentiek alapján a bajnoki táblázat a következőképpen alakul:

1. Csepel	18	3	5	81:47	39
2. Nagyvárad	17	3	6	79:44	37
3. Gamma	11	10	5	62:45	32
4. Ferencváros	13	5	8	73:44	31
5. SalBTC	11	8	7	62:58	30
6. Vasas	12	5	9	52:42	29
7. Szolnok	12	4	10	66:45	28
8. Újpest	11	6	9	70:64	28
9. Újvidék	9	6	11	46:52	24
10. Kispest	9	5	12	52:55	23
11. DiMAVAG	7	8	11	46:66	22
12. Elektromos	8	5	13	49:48	21
13. Haladás	7	7	12	54:77	21
14. Kolozsvár	8	4	14	52:64	20
15. Törekvés	5	7	14	33:72	16
16. Szeged	6	3	17	44:100	15

(Minden csapat 26 mérkőzést játszott.)

Férfiruhákat, használtakat legjobban árón vehet, eladhat

MOLNAR

hasznaltruha uzleteben Bemer-tér 1. (udvarban.) Hívásra házhöz jövök.

Kitünően sikerült az NSE házi vívóversenye

Az utánpótlás kerete nagyszerű tehetségekben bővelkedik

(Nagyvárad.) Az NSE vasárnap délután 4 órai kezdettel házi vívóversenyt rendezett az egyesület Bémer-tér 2. számú házában lévő vívótermében. A versenyen a vívószakosztály csaknem valamennyi ifjúsági vívója felvonult s így a mezőny mindkét fegyvernemben rendkívül népesnek bizonyult.

Kardban egyébként Andrásy, Gyémánt, Füzér, Kádár, Keresztesy, Rednik és — versenyen kívül — Török indultak. Törben Andrásy, Biró, Gazdovits, Jeney, Lukács és Puskás indultak.

Eredmény (kardban): Első Rednik 6 győzelemmel, második Kádár 3 győzelemmel, 5 kapott találat, harmadik Andrásy 3 győzelem, 7 kapott találat, négy adott találat, negyedik Gyémánt 3 győzelem, 7 kapott és két adott tuss, ötödik Füzér 1 győzelem, hatodik Keresztesy. Török versenyen kívül 5 győzelemmel Rednik után következett.

A törvényben első lett Puskás 5 győzelemmel, 2. Jeney 4 győzelemmel, 3. Biró 3 győzelemmel, 4. Gaz-

Ismét győzött a bajnokjelölt MAV I. csapata

(Nagyvárad, saját tud.) A Nemzeti Bajnokság csoportja felé törő MAV I. csapata a szarvasi Turul egyesületét látta vendégül tegnap délután, az Erzsébet-ligeti pályán. Mint bajnokjelölthöz illik, ezúttal is biztosan fektette kétvállra jóképességű ellenfelét a vasutas csapat Elvezetes, szép játékot láttunk és teljesen igazat adunk azoknak a nézőknek, akik NB I. mérkőzésekkel hasonlították össze a jóiramu, sport-szerű mérkőzést.

A gólokat Liszka 4, Bundik 11-esből, Jenei és Liszka, illetve Kerekes II. és Károly lötték.

A hazai csapatból kitiint Liszka szemfüles gólrátörése, Fehér ügyes helyezkedése és küzdőképessége. Bundik máskor jobban harcol a labdáért. A fedezetsor és a védelem jól állta a sarat a lelkesen támadó ellenféllel szemben.

Az ellenfél csapatából Kerekes II. és a feketeképi középsatár tiint ki.

Allást nyec

Napszámosnöket, 17—18 éves ifjakat, kocsisokat és béreseket felvételre keres a Dreher-Haggenmacher Sörgyár. Jelentkezés a váradszöllősi telepen 10—12 óra között. 645
17—20 éves fiatalember munkásnak azonnal felvétetik. Jelentkezni a lap hírlaposztályánál.

Fényképésznot elsöranu pozitív, negatív retuseurt 180 P-vel keres Foto Szabó. 16

Gyakorlott gépirónót keresünk. Mezőgazdák, Mussolini-tér 16. 23

Ügyes férfifehéremü varrólányok felvételnek. Kapucinus-u. 6. üzlethelyiség. 22

Allást keres

KERESKEDELMI érettségivel és irodai gyakorlattal rendelkező nő elhelyezkedést keres. „Komoly munkakerő” jellegre. 683

ÉRETTSÉGIZETT öskeresztény fiatal urileány, perfekt magyar, román, francia, némi német nyelvtudással, perfekt gépiró, állást változtatna. Címet „Gépirónó” jellegre a kiadóba kér. 690

KERESKEDELMIT végzett tisztviselő irodai, felügyelői állást keres. Címet „Megbízható” jellegre a kiadóba kér. 689

NÉGY középiskolát végzett, gépirónó tudó, fiatal leány állást keres azonnalra. Címe a kiadóban. 822

Hülönfélé

Fertőtlenítést, poloskát, mojt, mindennemű fergék irtását 38 évi gyakorlattal irtja Varga, Dankó Pista-utca 6. Telefon 27—56. 513

Gyümölcsirtó tavaszi permetezőanyagok, hernyóenyv beszerezhető Szacsavay-utca 17. számú pincében.

Uj cserépkályhák készítését, cserépkályhák átrákasát, szabadalmazott fűtőszerekkel, készíti Bessenyei István kályhás, Huszár-utca 23. Telefon 34-08.

Paragázzal poloskát, molyt, petéit mindenből felelősséggel irtja, Csutorás Szigligeti-u. 7. Telefon 14—21. 664

Lakás

CSERELAKÁST adok 3, esetleg négyszobás, komfortos havi 70—80 pengő bérért. Parkett, balkon, fűdősoba, állandó napfény, I-ső emeleten, cserébe kérek négyszobás, kertes magánházat, lehetőleg központban. Címet a kiadóba kérek. 830

KÉTSZOBÁS, összkomfortos lakást keresek azonnalra. Címet a kiadóba kérek. 828

EGYSZOBÁS, konyhás lakást keresek. Címet „Pontos fizető” jellegre a kiadóba kérek. 820

Elveszett

ELVESZETT félpár drap-barna női borkesztyű a Bémer-térről az állomásig. Becsületes megtaláló jutalom ellenében adja le a kiadóban. 824

ADOTTULAJDONOS.

SENET LÁSZLÓ-NYOMDA R-T.

76-és felelősszerkesztő: Felelős kiadó: Dr. Paál Árpád Dr. Scheffler Ferenc Szent László-nyomda R-T. (Közértesítés)

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén. Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.

APRÓHIRDETÉSEK

Adás-vétel

KONYHA-MÉRLEGET megvételre keresek. Címet a kiadóba kérek. 826

JÓHANGU cimbalom olesón eladó. Cím a kiadóban. 827

KÉTSOROS tangó-harmonikát megvételre keresek. Címet ármegjelöléssel a kiadóba kérek. 825

Modern rádió asztali eladó. Szent Anna-u. 33. Varga. 21

H. V. Morton: Az Üdvözítő nyomában, 2 kötet vászonkötésben, arany metszővel eladó. Cím a kiadóban. 689

Eladó kombinált szekrény, kétszemélyes rekamie, asztal, két szék. Iványi Ödön-u. 5. Asztalos műhely. 720

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

Használt női és férfi ruhaneműt veszek vagy bizományba vállalom, Hitler Adolf-u. 22. sz. 5. ajtó. 4

Ingatlan

BEKÖLTÖZHETŐ 4 szobás, konyhás és fűdősobás, kertes házat központban megvételre keresek. Címet a kiadóba kérek. 823

Eladó ház vasút közelében egy két és egy, egyszobás konyhás, éles, kamrás lakással, nagy udvarral és szőlőskerttel, a 2 szobás lakás azonnal elfoglalható, ára 35 ezer pengő. Egy 2 holdas szőlő lakással azonnal átvehető. Több telek eladó. — Tatayné, Szigligeti-u. 12. Telefon 28—74.